A°. 1917. N°. 41.

PUBLICATIE-BLAD.

BESLUIT *van den 27sten November 1917, bedoeld in artikel 26 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao.*

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Overwegende, dat ter uitvoering van artikel 26 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao het noodig is, het navolgende vast te stellen:

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, besloten:

TITEL I.

Algemeene bepalingen.

Art. 1.

Voor zooveel het tegendeel niet uitdrukkelijk is bepaald, zijn de achterstaande bepalingen zoowel op de strafgevangenissen als op de huizen van bewaring van toepassing.

Al deze inrichtingen zijn onder de algemeene benaming: ,,gestichten'' of ,,gevangenissen'' begrepen.

Art. 2.

In de achterstaande bepalingen en daaruit voortvloeiende

verdere voorschriften wordt de bevolking der gevangenissen met de benaming van „gevangenen" en de Directeur of Cipier met de benaming „gestichtshoofd" of „hoofd" aangeduid.

Onder de algemeene benaming van „gevangenen" zijn derhalve zoowel de onveroordeelden als de veroordeelden begrepen.

Ten aanzien van de onveroordeelden zijn de achterstaande bepalingen van de titels I—VI van toepassing voor zooveel daarvan niet bij die van titel VII wordt afgeweken.

Art. 3.

In gevallen van krankzinnigheid en van ernstige of besmettelijke ziekten onder de gevangenen is de Voorzitter van de Commissie van Administratie, na den geneeskundige van het gesticht te hebben gehoord, bevoegd de lijders naar het krankzinnigengesticht of een andere ziekeninrichting te doen overbrengen.

In buitengewone gevallen ter beoordeeling van den Procureur-generaal kan door hem, onder de door hem te stellen waarborgen, aan gevangenen worden vergund tijdelijk het gesticht, waarin zij zijn opgenomen, te verlaten.

Art. 4.

De Rechter-Commissaris en de Voorzitter van het Hof of den Raad van Justitie kunnen onderscheidenlijk alle bevelen geven, die in de gevangenis ten opzichte van den beklaagde moeten worden ten uitvoer gelegd, voor zooverre zij die, hetzij in de instructie, hetzij tot uitwijzing der zaak noodig oordeelen.

TITEL II.

Inrichting en beheer.

§ 1. INRICHTING.

Art. 5.

Wanneer in eenig gesticht personen van verschillende seksen moeten worden opgenomen, wordt zoo mogelijk eene afzonderlijke afdeeling van het gesticht voor de opneming van vrouwen bestemd.

Art. 6.

In de gestichten wordt zooveel mogelijk vermeden meer dan 5 personen bij elkaar te plaatsen.

Art. 7.

Bij elk gesticht moet de gelegenheid bestaan om de bevolking de vrije lucht te laten genieten.

§ 2. Beheer.

Art. 8.

De Commissie van Administratie op het eiland Curaçao kiest uit haar midden een Ondervoorzitter en een Secretaris; op de overige eilanden treedt de Voorzitter tevens als Secretaris op.

Art. 9.

Het toezicht over alle aangelegenheden van de gestichten is aan de Commissie van Administratie opgedragen.

Zij ziet inzonderheid toe op het gedrag, den dienstijver en de plichtsbetrachting van de onderscheiden beambten; op de behoorlijke behandeling (verpleging, voeding, kleeding, ligging, werkverschaffing enz.) van de gevangenen; op de handhaving van orde en tucht, en voorts in het algemeen op de nauwkeurige naleving van de bestaande of later vast te stellen bepalingen omtrent het gevangeniswezen.

Art. 10.

Behoudens het gezag, aan de hoofden toegekend, gaan in het algemeen alle bevelen omtrent den dienst van de gestichten van de Commissie van Administratie uit.

Art. 11.

De Commissie van Administratie stelt eene instructie vast, waarbij zij hare werkzaamheden regelt en verdeelt.

Art. 12.

Bij benoeming, schorsing en ontslag van beambten door de Commissie van Administratie aangesteld, geeft deze van een en ander terstond kennis aan den Gouverneur.

Art. 13.

De Commissie van Administratie zendt jaarlijks bij den

aanvang der maand Januari aan den Gouverneur een verslag omtrent den toestand der aan haar beheer toevertrouwde inrichtingen en voegt daarbij eene begrooting der uitgaven voor het volgende jaar.

De Commissie van Administratie doet aan den Gouverneur alle voorstellen die zij noodig acht.

Art. 14.

In de levering der benoodigdheden zoowel voor den huishoudelijken dienst als voor den arbeid wordt door jaarlijksche openbare aanbesteding voorzien.

Art. 15.

Alle declaratiën wegens leveringen of werkzaamheden aan de gestichten, voor zooveel de last daartoe niet rechtstreeks door den Gouverneur of den Directeur van Openbare werken is gegeven, worden door den Voorzitter van de Commissie van Administratie voor ,,Gezien'' geteekend.

Art. 16.

De Commissiën van Administratie, welke bij de inwerkingtreding van dit besluit bestaan, treden zonder nadere benoeming als zoodanig op.

Art. 17.

De Commissie van Administratie vergadert ten minste éénmaal in de drie maanden en voorts zoo dikwijls als de Voorzitter het noodig acht of twee leden het schriftelijk aanvragen.

§ 3. Beambten.

Art. 18.

De gestichtshoofden hebben boven hunne jaarwedde het genot van vrije woning voor zich en hun gezin.

Art. 19.

De beambten der gestichten zijn aan de Commissie van Ad-

ministratie ondergeschikt en verplicht de door of namens haar gegeven bevelen op te volgen.

Art. 20.

De hoofden der gestichten en de verdere beambten mogen geen andere bediening bekleeden of beroep uitoefenen dan met goedkeuring van den Gouverneur. Zij mogen geene nering drijven, hetzij op hun eigen naam, hetzij op dien hunner huisgenooten.

Art. 21.

Alle beambten en zij die tijdelijk met de uitoefening eener functie in de gestichten zijn belast, leggen vóór de indiensttreding in handen van den Voorzitter der Commissie van Administratie den volgenden eed (belofte) af:

„Ik zweer (beloof), dat ik den mij opgedragen post in de gevangenis met alle getrouwheid, vlijt en oplettendheid zal waarnemen; dat ik mij nimmer in eenige verboden of geheime betrekking met de gevangenen zal inlaten; dat ik alle pogingen tot ontvluchting zal trachten te weren en te openbaren; dat ik alle bevelen van den Gouverneur, de Commissie van Administratie en overige superieuren tot den dienst betrekking hebbende met allen ijver zal gehoorzamen en dat ik al wat bij de wettelijke regelingen, reglementen en instructiën aangaande mijnen dienst bereids is of nog zal worden voorgeschreven, met alle naarstigheid zal nakomen. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig! (Dat beloof ik.)".

Bij verplaatsing of bevordering is eene herhaling van den eed (belofte) niet noodig.

Art. 22.

De gestichtshoofden, ieder voor zooveel betreft de uitgestrektheid van het gesticht aan welks hoofd hij staat, zijn belast met het opsporen der strafbare feiten volgens de onderscheidingen bij algemeene verordening gemaakt.

Art. 23.

Alle misbruiken, verkeerdheden of overtredingen in eenig onderdeel van den dienst worden door tusschenkomst van

de hoofden der gestichten zonder uitstel ter kennis van de Commissie van Administratie gebracht.

Wanneer de aard van het geval het medebrengt, kan elke beambte zich rechtstreeks tot de Commissie van Administratie wenden.

Art. 24.

De beambten dragen binnen het gesticht een onderscheidingsteeken of uniform, door de Commissie van Administratie vast te stellen.

Art. 25.

Waar de Gouverneur het noodig acht beambten van wapenen te voorzien, worden deze ten koste van de kolonie verstrekt.

De wapenen blijven eigendom der kolonie.

Art. 26.

Zonder goedkeuring van de Commissie van Administratie mogen de beambten geen werk voor hunne rekening aan gevangenen opdragen.

Art. 27.

De hoofden der gestichten zijn verplicht een gevangen-register te houden.

Dit register zal op de eerste en op de laatste bladzijde door den Voorzitter der Commissie van Administratie geteekend en voorts op alle andere bladzijden door hem gewaarmerkt zijn.

Art. 28.

Bij de opname van een gevangene schrijft het hoofd van het gesticht in bedoeld register in:

1º den naam, voornamen, ouderdom, het beroep, de geboorteplaats, de woonplaats en het signalement van den gevangene;
2º de opgave van den Rechter of den Ambtenaar, die de aanhouding of gevangenneming bevolen heeft;
3º de dagteekening van het bevel of vonnis;

4º de dagteekening der opname;
5º bij veroordeeling, het strafbaar feit, den aard en den duur der straf.

Deze inschrijving wordt geteekend door het hoofd van het gesticht benevens door hem, die het bevel van voorloopige aanhouding of gevangenneming of het vonnis van veroordeeling ten uitvoer legt.

Art. 29.

Geen hoofd van een gesticht mag iemand in de gevangenis opnemen of houden dan uit kracht van een bevel daartoe door de bevoegde macht verleend, of van een vonnis, en zonder dat zoodanig bevel of vonnis hem is vertoond en in voege voormeld, in zijn register is ingeschreven.

Wanneer personen zich vrijwillig in arrest begeven, neemt het hoofd van het gesticht hen niet op, tenzij hij behoorlijk van hunne identiteit is verzekerd.

Art. 30.

Op het bovengemeld register zal insgelijks door het hoofd van het gesticht, ter zijde der akte van overneming, worden aangeteekend de dag van het vertrek van den gevangene, alsmede het bevelschrift of vonnis, uit kracht van hetwelk hij vertrokken is en bij overlijden binnen den straftijd, de dag waarop zulks is geschied.

Art. 31.

De hoofden der gestichten zijn voorts verplicht de volgende registers te houden:
1º het register van disciplinaire straffen;
2º het register van in bewaring genomen voorwerpen;
3º het register van arbeid en verdiend arbeidsloon;
4º het register van gedrag en vlijt;
5º het register van de in het magazijn aanwezige goederen;
6º het register van de scholieren, voor zoover in het gesticht onderwijs gegeven wordt.

Op deze registers is het bepaalde bij het laatste lid van artikel 27 van toepassing.

Art. 32.

De hoofden der gestichten zijn verplicht den gevangenen de

goederen, wapenen, werktuigen of papieren en in het algemeen alle voorwerpen, die bij hunne opname bij hen gevonden worden en zij niet noodzakelijk moeten behouden, te ontnemen en voor de bewaring daarvan zorg te dragen.

Art. 33.

De hoofden der gestichten zijn verantwoordelijk voor de behoorlijke bewaking der gevangenen, voor de veiligheid, de goede orde en tucht, en in het bijzonder voor de getrouwe naleving, zoowel van dit besluit, als van de verdere reeds gemaakte of nog te maken wettelijke regelingen of bepalingen.

Zij kunnen bij volstrekte noodzakelijkheid zoodanige maatregelen nemen, als zij voor de veiligheid van het gesticht geraden zullen oordeelen.

Aan hunne zorg en bewaring worden toevertrouwd al de in het magazijn en voor den dienst in het gesticht opgeslagen goederen.

Art. 34.

De hoofden der gestichten hebben het gezag over de verdere beambten van het gesticht.

Zij regelen en verdeelen hunne werkzaamheden onder goedkeuring van de Commissie van Administratie.

De hoofden, of bij hunne afwezigheid, degene die hen vervangt, zijn bevoegd om in zeer dringende omstandigheden, beambten oogenblikkelijk hun dienst te doen staken.

Art. 35.

De hoofden der gestichten mogen zonder voorkennis en goedvinden van de Commissie van Administratie nimmer des nachts buiten het gesticht of hunne woning verblijven.

§ 4. Geneeskundige dienst.

Art. 36.

De waarneming van den geneeskundigen dienst in de gestichten wordt toevertrouwd aan de gouvernements-geneeskundigen volgens daaromtrent vastgestelde of nader vast te stellen regelen.

Indien een gevangene de hulp van een anderen geneeskun-

dige dan dien van het gesticht verlangt, zal hem gelegenheid worden gegeven, zich in allen deele de gewenschte geneeskundige hulp op eigen kosten te verschaffen.

Art. 37.

De geneesmiddelen worden verstrekt volgens daaromtrent vastgestelde of nader vast te stellen regelen.

Art. 38.

De geneeskundigen van de gestichten dienen hunne aanmerkingen en voorstellen betreffende den gezondheidstoestand in het gesticht en de verpleging der zieken, eveneens bij het ontstaan van besmettelijke ziekten, schriftelijk aan de Commissie van Administratie in.

Ten spoedigste bij den aanvang van ieder jaar dienen zij een schriftelijk verslag betreffende den gezondheidstoestand in het gesticht gedurende het afgeloopen jaar aan de Commissie van Administratie in.

Art. 39.

De geneeskundige zal, in het gesticht geroepen, zoodra mogelijk daaraan voldoen, en voorts zoo dikwijls de zieken bezoeken als de toestand dit noodig maakt.

De overige gevangenen en de ziekenzaal moet hij uit eigen beweging nu en dan bezoeken.

Art. 40.

De overbrenging der gevangenen naar de ziekenzaal geschiedt dadelijk op zijn bevel.

Art. 41.

Hij ziet nauwkeurig toe dat zijne bevelen en voorschriften door de zieken en oppassers stipt worden opgevolgd.

Bij ontdekking van eenig verzuim of nalatigheid, geeft hij daarvan aan het hoofd van het gesticht kennis.

Art. 42.

De geneeskundige is verplicht een zieken-register te houden, waarin alle zieken worden ingeschreven en waarin verder aanteekening wordt gehouden van den voortgang en loop der

ziekte tot aan den afloop, alsmede van de voorgeschreven geneesmiddelen.

Dat register zal in de gewone vergaderingen der Commissie van Administratie ter inzage liggen.

Art. 43.

Zoodra de geneeskundige bij een zieken gevangene gevaar van sterven bespeurt, geeft hij daarvan kennis aan het hoofd van het gesticht, dat zoo spoedig mogelijk den bedienaar van den Godsdienst der gezindte, waartoe de gevangene behoort, bericht geeft.

§ 5. Algemeene voorschriften.

Art. 44.

Met gevangenen kunnen in het gesticht worden opgenomen kinderen, die niet van de ouders kunnen worden gescheiden.

Deze kinderen, alsook de kinderen in het gesticht geboren, worden zoo mogelijk verwijderd, zoodra zij de zorg der ouders kunnen ontberen.

In alle behoeften van deze kinderen wordt ten laste van de kolonie voorzien.

Art. 45.

In den regel wordt voor het onderhoud der gevangenen in alle onderdeelen rechtstreeks in eigen beheer van wege de kolonie zorg gedragen.

In gestichten met geringe bevolking –ter beoordeeling van den Gouverneur– kan de zorg daarvoor, tegen betaling eener vergoeding per hoofd daags, worden aanbesteed.

Art. 46.

De voeding der gezonde gevangenen wordt door de betrokken Commissie van Administratie onder goedkeuring van den Gouverneur geregeld.

De voeding voor zieken, gebrekkigen en herstellenden wordt in elk bijzonder geval door den betrokken geneeskundige voorgeschreven.

Art. 47.

Veroordeelden tot gevangenisstraf van zes maanden of langer, worden steeds van wege de kolonie gekleed.

Die kleeding bestaat uit een donkerblauw pak met een onderscheidingsteeken door de Commissie van Administratie te bepalen.

De overige gevangenen worden alleen voor zooveel zij daaraan behoefte hebben, van wege de kolonie gekleed.

Art. 48.

Alle gevangenen nemen dagelijks, wanneer het weder het toelaat, gedurende één uur des vóórmiddags en één uur des namiddags beweging in de open lucht, op de daarvoor ingerichte plaatsen.

Art. 49.

De Commissie van Administratie zal er op bedacht zijn, bij jeugdige personen, die een geruimen tijd in het gesticht doorbrachten, den overgang tot de vrijheid iets meer geleidelijk te maken, door hun tegen het tijdstip van hun ontslag meerdere vrijheid toe te kennen.

Art. 50.

Aan hen, die eene straf in afzondering ondergaan, kan op verzoek een celkap worden verstrekt, die zij alsdan verplicht zijn te dragen, zoo dikwijls zij door medegevangenen kunnen worden gezien.

Art. 51.

Alle gevangenen zijn te allen tijde verplicht de bevelen op te volgen, die hun in het belang van den dienst door of namens het hoofd van het gesticht worden gegeven.

Art. 52.

In de gevangenissen dragen de mannen kort afgesneden hoofdhaar.

Als dit uit het oogpunt van reinheid noodig wordt geacht, dragen zij geen baard en ook andere gevangenen kort afgesneden hoofdhaar.

Art. 53.

De briefwisseling van of met gevangenen staat onder contrôle van den Voorzitter der Commissie van Administratie.

Brieven, die niet mogen worden uitgereikt aan den geadresseerden gevangene, alsmede brieven, waarvan de verzending niet wordt toegelaten, worden vernietigd.

Art. 54.

Op tijden te bepalen bij de vast te stellen huishoudelijke reglementen, kan aan de gevangenen worden toegestaan bezoeken te ontvangen.

Omtrent de toelating van zich tot bezoek aanmeldende personen wordt door den Voorzitter van de Commissie van Administratie beslist.

Art. 55.

De Commissie van Administratie over de strafgevangenis is bevoegd jaarlijks eene voordracht te doen tot het verleenen van af- en ontslag aan gevangenen, die door goed gedrag en vlijt hebben uitgemunt, en zenden hunne daartoe strekkende aanbevelingslijsten ten spoedigste bij den aanvang van Augustus van ieder jaar aan den Gouverneur.

Art. 56.

Bij het opmaken der voordracht tot af- en ontslag wordt door de Commissie van Administratie als maatstaf aangenomen, dat indien de bevolking in het gesticht tien of meer gevangenen bedraagt, jaarlijks ongeveer een tiende deel der bevolking tot af- en ontslag kan worden voorgedragen.

Art. 57.

Behoudens omstandigheden van bijzonderen aard worden geen andere gevangenen op de aanbevelingslijsten gebracht dan die tot een straf van langer dan zes maanden zijn veroordeeld, en die op het tijdstip der voordracht althans de helft van den hun opgelegden straftijd ondergaan hebben, terwijl verder daarbij wordt in het oog gehouden, dat in den regel ter belooning van goed gedrag en betoonde vlijt een afslag van hoogstens drie maanden voldoende is te achten.

Art. 58.

Het genot der pistole kan op schriftelijk gedaan verzoek aan de onveroordeelden door de Commissie van Administratie

en aan de veroordeelden in de huizen van bewaring, voor zooveel het eiland Curaçao betreft, door den Gouverneur en, voor zooveel de overige eilanden der kolonie betreft, door den Gezaghebber worden toegestaan.

Art. 59.

Door zoodanige vergunning verkrijgt de gevangene, tegen betaling van het bedrag en op de termijnen door de Commissie van Administratie te bepalen, het recht op eene afzonderlijke kamer, andere voeding en ligging, zoomede de bevoegdheid om hoofdhaar en baard naar verkiezing al dan niet te laten groeien.

Echter blijft hij aan de overige voorschriften betreffende het gevangeniswezen onderworpen.

Art. 60.

Bij niet behoorlijke betaling van het bepaalde bedrag of op de vastgestelde termijnen, geeft het hoofd van het gesticht terstond daarvan kennis aan den Voorzitter van de Commissie van Administratie die, daartoe gronden vindende, het genot der pistole kan doen ophouden.

TITEL III.

Verdeeling in klassen.

Art. 61.

De levenslang veroordeelden worden in opzettelijk daarvoor ingerichte vertrekken geplaatst en mogen, tenzij het gering aantal van zoodanige veroordeelden daartoe aanleiding mocht geven, nimmer met de andere gevangenen in aanraking komen.

Art. 62.

De tot tijdelijke gevangenisstraf veroordeelden worden, voor zoover zij hun straf niet in afzondering ondergaan, verdeeld in drie klassen:

1º de eerste of strafklasse:
hiertoe behooren de gevangenen, die door de Commissie van Administratie wegens aanslagen tegen de veiligheid van het gesticht, tegen beambten of lotgenooten, wegens andere ernstige vergrijpen of wel wegens doorgaand slecht gedrag daartoe worden verwezen.

Een gevangene wordt nooit onmiddellijk bij aankomst in het gesticht in die klasse ingedeeld;

2º de tweede of recidivistenklasse:
hiertoe behooren de gevangenen, die vroeger reeds eene gevangenisstraf van minstens zes maanden hebben ondergaan, voor zoover zij niet in de eerste klasse zijn ingedeeld;

3º de derde klasse:
hiertoe behooren de overigen.

Art. 63.

Geen gevangene wordt uit de eerste klasse ontslagen en teruggebracht naar de klasse waarbij hij behoort, tenzij gedurende ten minste drie maanden door hem geen reden tot ontevredenheid is gegeven. Bij herhaling in deze klasse geplaatst moet hij — om daaruit te kunnen worden ontslagen— zich ten minste zes maanden goed hebben gedragen.

Art. 64.

De gevangenen der verschillende klassen worden in verschillende verblijfzalen gehuisvest en wandelen afzonderlijk. Zij worden ook overigens steeds onderling afgezonderd, doch bij den arbeid, bij het onderwijs, bij de godsdienstoefeningen en op de ziekenzalen kan van de afzondering in verschillende lokalen worden afgeweken.

De in de eerste klasse geplaatsten staan ten aanzien van briefwisseling, bezoeken of andere voorrechten bij de overige bevolking ten achter en worden, indien zij er tweemaal in geplaatst zijn geweest, niet opgenomen in de voordracht, bedoeld in artikel 55 van dit besluit.

Art. 65.

In de huizen van bewaring zijn slechts twee klassen: de gewone en de strafklasse. Tot de plaatsing in de strafklasse wordt besloten om de redenen hiervoren in art. 62 sub 1º vermeld.

TITEL IV.

Arbeid en opbrengst van den verplichten arbeid.

Art. 66.

De arbeid bestaat uit arbeid voor rekening van het Rijk, de Kolonie en particulieren.

Art. 67.

Ter aanvulling van den arbeid voor rekening van het Rijk en voor rekening van de Kolonie wordt in elk gesticht arbeid voor rekening van particulieren toegelaten.

De regeling daarvan wordt aan de Commissiën van Administratie overgelaten, die bij het bepalen van het door den werkgever te betalen loon, zorg dragen, dat de particuliere nijverheid zoo weinig mogelijk benadeeld wordt.

Art. 68.

Voor het verrichten van arbeid voor rekening van de kolonie wordt een *gering* arbeidsloon, zooveel mogelijk bij de taak berekend, toegekend, volgens tarieven door de Commissie van Administratie, onder goedkeuring van den Gouverneur, vast te stellen.

Art. 69.

Van het door den veroordeelde verdiend loon, wordt in de strafgevangenissen de helft als uitgaanskas afgezonderd.

Het overige gedeelte wordt evenmin uitbetaald, maar op de rekening van den gevangene als zakgeld geboekt. Dat gedeelte kan gedurende den straftijd ten behoeve van den gevangene worden aangewend of met zijn toestemming voor andere doeleinden worden gebezigd.

De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op de tot levenslange gevangenisstraf veroordeelden.

Art. 70.

Voor de tot levenslange gevangenisstraf veroordeelden en in de huizen van bewaring wordt het verdiend loon geheel als zakgeld beschouwd.

Art. 71.

In de uitgaanskas zal worden gestort het eigen geld, bij de opneming van den gevangene in zijn bezit gevonden, de opbrengst van de goederen eventueel te zijnen bate verkocht, de gelden welke te zijnen behoeve tijdens zijn verblijf in het gesticht mochten worden ontvangen, alsmede het gedeelte van het zakgeld waarover hij niet mocht hebben beschikt. Van een en ander zal hem op het tijdstip van ontslag verantwoording worden gedaan.

Het tweede lid van art. 16 van de verordening van den 11den Juli 1917 (P. B. N° 38) wordt beschouwd alleen het in de uitgaanskas gestort loon te betreffen.

Art. 72.

De uitgaanskas wordt, zoo dikwijls het bedrag daartoe aanleiding geeft, en wanneer grond bestaat voor de overtuiging, dat de ontslagene werkelijk het voornemen heeft zich ter plaatse te vestigen, na met het noodige reisgeld verminderd te zijn, in ééns of in termijnen ter uitreiking gezonden aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op het eiland, waarheen de gevangene zich bij zijn ontslag begeeft.

Voor zooveel aangaat militaire gevangenen, die weder bij hun korps terugkeeren, zal de uitgaanskas aan de administratie van het korps worden overgemaakt.

Art. 73.

Op zon- en algemeen erkende godsdienstige feestdagen wordt geen arbeid verricht.

De Roomsch-Katholieke en Israelitische gevangenen zijn op de door hen als rustdag te vieren godsdienstige feestdagen van arbeid vrijgesteld.

Art. 74.

Met inachtneming van het bepaalde bij artikel 17 van de verordening van den 11den Juli 1917 (P. B. N° 38) wordt de verdeeling van den dag door de Commissie van Administratie vastgesteld.

TITEL V.

Onderwijs, Godsdienstoefeningen en Godsdienstonderwijs.

Art. 75.

In de strafgevangenis en het huis van bewaring op het eiland Curaçao wordt onderwijs gegeven in lezen, schrijven en rekenen aan de veroordeelden voor meer dan drie maanden, ten aanzien van wie niet is bepaald, dat zij aan openbare werken zullen worden tewerkgesteld.

Art. 76.

Naar gelang van de behoefte zal er, voor zooveel mogelijk, ook in de gevangenissen op de andere eilanden onderwijs in de in het voorgaand artikel bedoelde vakken gegeven worden.

Art. 77.

Ten aanzien van de behartiging van de godsdienstige belangen der gevangenen treedt de Voorzitter van de Commissie van Administratie zooveel noodig in overleg met de kerkelijke overheid.

Art. 78.

Zooveel mogelijk worden op alle zon- en godsdienstige feestdagen in de gestichten of daartoe behoorende kerkgebouwen godsdienstoefeningen gehouden.

Art. 79.

De bedienaren van den godsdienst zijn ook bevoegd godsdienstonderwijs te geven, voor zooveel dit mogelijk blijkt.

Art. 80.

Het is aan de bedienaren van den godsdienst verboden zich uit eigen beweging of zonder toestemming van de Commissie van Administratie op eenige wijze in betrekking te stellen met gevangenen, die niet tot hunne gezindte behooren.

Art. 81.

De hoofden der gestichten zijn bevoegd gevangenen éénmaal op hun verzoek van het bijwonen der godsdienstoefeningen vrij te stellen, wanneer bij hen met het oog op den dienst in het gesticht hiertegen geen bezwaar bestaat.

Meer vrijstellingen achter elkander aan denzelfden persoon worden niet door hen verleend; alsdan wordt de beslissing van de Commissie van Administratie vereischt.

Wordt een verzoek tot vrijstelling door het hoofd afgewezen, dan kan de gevangene bij de Commissie van Administratie in hooger beroep komen.

TITEL VI.

Tucht.

Art. 82.

In de gevangenissen kunnen, onverminderd de toepassing der strafwet, elke inbreuk op de orde en tucht, de regelen van zindelijkheid, arbeidzaamheid en gezondheid, en alle moedwillige beschadiging van goederen, behoorende aan het gesticht of aan derden, naarmate van de zwaarte der overtreding, door de Commissie van Administratie worden gestraft met eene der disciplinaire straffen, genoemd in artikel 22 van de verordening van den 11den Juli 1917 (P. B. N° 38).

De voor sluiting bestemde boeien worden aan het onderzoek van den geneeskundige van het gesticht onderworpen.

Art. 83.

Door den Voorzitter van de Commissie van Administratie kunnen bedoelde disciplinaire straffen eveneens worden opgelegd, die omschreven bij litt. *b* en *c* van het in het vorig artikel vermeld art. 22, echter voor niet langer dan de helft van het bij dat artikel bepaalde maximum.

Hij brengt alle door hem opgelegde straffen in de eerstvolgende vergadering ter kennis van de Commissie van Administratie.

Art. 84.

De strafbare feiten, waaraan gevangenen zich schuldig maken, worden door de hoofden der gestichten bij proces-verbaal geconstateerd en ter kennis van het openbaar ministerie en van de Commissie van Administratie gebracht.

Art. 85.

In afwachting der beslissing van den Voorzitter van de Commissie van Administratie, zijn de hoofden van de gestichten bevoegd den gevangene voor zich zelven en anderen door afzondering of door het bezigen van een dwangbuis of andere middelen ongevaarlijk te maken.

TITEL VII.

Onveroordeelden.

Art. 86.

Onveroordeelden, krachtens een bevel van voorloopige aan-

houding, van gevangenneming of van gevangenhouding opgenomen, worden geplaatst in opzettelijk daarvoor ingerichte vertrekken.

Art. 87.

Aan de onveroordeelden kan op hun daartoe strekkend verzoek door den Voorzitter van de Commissie van Administratie het lezen van boeken en bladen worden vergund.

Art. 88.

De onveroordeelden wonen de godsdienstoefeningen bij, tenzij daartegen hunnerzijds, blijkens persoonlijke of schriftelijke verklaring aan het hoofd van het gesticht, bezwaar bestaat.

Zij worden bij de godsdienstoefeningen volkomen afgezonderd gehouden van de overige gevangenen.

Slotbepaling.

Art. 89.

Dit besluit treedt in werking tegelijk met het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 4n. October 1913, N°. 61 (P. B. N°. 67). Alsdan vervalt het besluit van den 3n. December 1872, N°. 707 (P. B. N°. 33), houdende vaststelling van het Reglement van Orde voor de gevangenissen van Curaçao, zooals het sedert is gewijzigd.

Gegeven te Willemstad, den 27sten November 1917.

NUYENS.

De Gouvernements-Secretaris a. i.,

BOOMGAART.

Uitgegeven den 5n. December 1917.
De Gouvernements-Secretaris a. i.,
BOOMGAART.